

VVIN MARIA

IN MARIA, siue VINARIA, nitidissimum Turingæ Op. nomen habet à vino, nam *Weinmayr* / siue *Wynmayr* vinitorem, Turingico idiomate denotat; Quasi vinearum aliquis cultor, ea primum loca inhabitans, vineas ibidem colere coeperit. Idcirco eruditi nunc passim Vinariam eam nominant, non quod à vinario foro, nominis sit etymon deductum, quod plerique non ineruditi existimantes. Vinariam hanc nostram *μειδώνη*, Ciues verò *μειδωνάδης* appellitant; quasi *Mar* / ex *Mayr* factum, Germanis *Markt* / hoc est, forum designaret. Verum eos hic labi, inde facile conspici potest, cum in Germania pro vinitore *Weinmayr* / vsitatissima sit appellatio, sicuti & Bauaris ea est composito recepta, quæ hanc nostram sententiam confirmat. Ita *Bühelmayr* Cololum, collem, aut colentem, aut inhabitantem designat. *Büchmayr* / iuxta fontem, *Ryechmayr* / Messor, vel agricola, iuxta templum habitans. Sic *Obermayr* / *Nydermayr* / *Waldmayr* / *Dietmayr* / *Lyngmayr* / Quæ pleraque omnia postea cum à Latinè scribentibus vsurpantur, i. literam abijciunt, vt *V*Valdmarus, *D*Dietmarus. Atque hæc quidem genuina, & quotidiano Germanorum vsu recepta huius voculæ, *Mayr* / in fine dictionum constitutæ, est significatio. Aliud verò hæc eadem principem vocularum occupans locum, designat, vt *Marschalck* / id est, equorum minister, aut equitum inspector, ac gubernator, *Marshall* / Stabulum equorum, &c. Sed hæc de nominis origine satis, & nimis fortasse multa. Vinaria igitur, inclutam Saxonie Ducibus sedem, & domicilium amœnissimum præbens, venustissimis tam publicis, quàm priuatis ciuium est decorata ædificijs. Quemadmodum aëre salubri, ita agro non tantum rerum vrilium & necessariarum fœcundo (Turingia nanque ob fertilitatem sūmen existimatur Germaniæ) sed & delicijs, nobilium hominum voluptati mirificè blandientibus præcellit. Nam præter omne frumenti genus læta etiam Bacchi, Germanis grata donaria, Isatidem herbam, vulgo *Weid* / quæ non alia, quam pingui alitur gleba, Lanarum insectoribus abundè præbet. Limpidissimos etiam fontes & aquas, gratissimis suffuris suauiter circumsonantes; Nemora itidem & saltus, ad venatus ferarum, quibus ad admirationem abundat. Quæ quidem grata naturæ, eiusque auctoris dona, Imperatores quondam Augustos, vt potissimum agerent, inuitarunt. Prout ex historiarum monumentis de Magno Ottone constat; De eius etiam patre Henrico Aucupe, qui in Turingia iuxta Arcem *Zeichenburg* / Turingica nobilitate ferente suppetias, graui, & arduo conflictu, quadraginta Hungarorum millia cecidit. Imperij quoque comitia Otto secundus hic *V*Vinmarie, perhibente Lamberto Schaffnaburgensi celebrauit, Neque verò luxurians tantum agri fœcunditas, Principes viros huc semper inuitauit, sed & peramœna vrbis elegantia; politia quàm optimè instituta, cæteraque vrbium amplissimarum ornamenta, huc eos potissimum pertraxerunt. Videas hic namque consecrata Numini peraugusta templa; Misericordiæ itidem sacrificijs loca publica nuncupata, & amplis dotata redditibus, vt sunt Hospitalia, Nosocomia, & vbi contagiosis infecti morbis curantur, Quem riuulus aëri purgando destinatus permeat. Fluiuiolus similiter, vulgo *Die Lotta* / molinarias exagitant rotas, vrbem ipsam illabitur, quotidiano ciuium vsui, & platearum nitore subseruiens, quem piscinæ deinde & foueæ vrbis resorbent. Videas similiter id, quod politiæ prouidentiam demonstrat, Horrea quæ stramentis furiosi Vulcani rabiem alere possent, ex vrbis pomœijs remota; experientia, quæ optimarum consuetudinem ac legum Inuentrix esse solet, credo, cum magno detrimento edocti. Nam Anno salutis M. CC. XCIX. & Anno M. CCCC. IV. lamentabili incendio vsque adeò deformata *V*Veinmaria fuit, vt formam vix vrbis retinuerit. Verum is casus, magnæ quidem infœlicitatis huic vrbi extitit; quod verò temporis successu non instaurata tantum, sed superbissimis etiam, & magnificis ædificijs decenter fuerit ornata, eiusdem splendoris est, & ornamentum. Quo arx etiam accedit Saxonie Ducum magnifica, splendidis ædificijs nitens, numerosa & amplissime familie capax, & præsertim amœnissimus, dulcissimusque hortus, præstantissimis herbis, & fructiferis arboribus ordine bello, in quincuncem positus, luculenter ornatus, arcolis ex odoriferis florib. & medicis herbis haud secus distinctus, quàm si vel Apellis, vel Dureri penicillo depictæ forent, cum sepimentis ex rosa, buxo, rosmarino, lauro, eiusdemque generis fruticibus, venustè semper virentib. Aquis etiam ex præterlabente Ilmo flu. piscoso, æneis fistulis passim deductis, arborum & plantarum radices adaquantur. Maximam autem delectationem præbet elegans & pellucida horti medio turris, ex qua aquulæ gratissimo murmure obstrepunt, & subiectum in lacum delabuntur, vt adeò incredibilem prorsus istius horti spectatio admirationem habeat.